

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 12. vel. serp. 1881.

List 32.

Sveto leto pa molitev in pogoji za odpustke.

(Dalje.)

Kodaj se mora opraviti spoved, sv. Obhajilo, molitev v papežev namen, kakor tudi obiskovanje kake cerkve, ako je včasih tako obiskovanje predpisano?

Spoved se mora opraviti ali na ravno tisti dan, na katerega so odpustki podeljeni, ali pa tudi že prejšni dan, kar velja tudi zastran sv. Obhajila vsled papeževga določila od 6. oktobra 1870. Tako na primer udje bratovšine Naše ljube Gospé presv. Serca, ki bi se hotli odpustkov vdeležiti kateri koli četrtek, nedeljo in v praznik Marijinega vnebovzeta, to je, 15. avgusta, zamorejo spovedati se in obhajati ali v četrtek, nedeljo in na omenjeni praznik; zamorejo pa tudi že v sredo, v soboto in prejšni dan pred omenjenim praznikom se spovedati, k sv. Obhajilu pa v četrtek, nedeljo in v praznik Marijinega vnebovzeta iti; zamorejo pa tudi obojno skupaj zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa že prejšni dan, namreč v četrtek, nedeljo in na omenjeni praznik prejeti. Dan tukaj velja od polnoči do polnoči, ne pa od solčnega vzhoda do solčnega zahoda dotičnega dneva, tudi ne velja od cerkvenega dneva ali prvih večernic prejšnega dneva do solčnega zahoda naslednjega dneva ali praznika.

Ako je odpustek podeljen na kateri koli dan mesca, kakor na primer v bratovšini sv. Jožefa in presv. Rešnjega Telesa, tako, da si udje laici kateri dan koli v mescu za vdeleževanje popolnoma odpustka izberejo, je njim na prosto dano, ako se hočejo, postavim, tretji dan katerega si bodi mesca popolnoma odpustka vdeležiti, da gredo drugi ali tretji dan k spovedi in k sv. Obhajilu, ali pa da gredo k spovedi drugi dan, k sv. Obhajilu pa tretji dan dotičnega mesca.

Ti zgledi zastran spovedi in sv. Obhajila veljajo tudi za vse druge primerljeje, naj si že bo odpustek podeljen na kateri koli dan ali praznik in iz katerega koli vzroka, to pa vsled določila 6. oktobra 1870.

Le zastran tistih, ki imajo lepo navado vsak teden, to je, vsakih osem dni vsaj enkrat k spovedi iti, kateri dan koli v tednu, pa tako, da od spovedi do spovedi ne preteče več kakor k večjemu osem dni, le zastran teh je vsled papeževga dovoljenja 9. grudna 1763 oziroma na odpustke to polajšanje, da smejo med tednom

k sv. Obhajilu iti kolikorkrat jim njih spovednik dovoli in se zadevnih odpustkov vdeležiti, ne da bi jim bilo treba za vsako sv. Obhajilo še posebej k spovedi iti; se vé, da pa le proti temu, da oni med tem časom v kak smertni greh ne padejo; zakaj ako bi v smertni greh padli, morali bi se pred sv. Obhajilom spovedati, da ne storé božjega ropa, kar že vsak katoličan mora vediti.

Sveto leto pa spoved saj enkrat v tednu.

Ker je zastran pomena besedi „enkrat na teden“ po nekterih bukvah od odpustkov pomota in se zavoljo te pomote marsikdo iz nevednosti odpustkov ne vdeleži, treba je to reč nekoliko pojasniti.

Od leta 1763, ko je bilo to polajšanje dano, do P. Maurela ni nihče besed „saltem semel in hebdomada“ — saj enkrat v tednu drugač razumel kakor tako, da od spovedi do spovedi ne sme preteči več kakor k večjemu osem dni; P. Maurel (Moré) v svojih bukvah „Le chretien éclairé sur la nature et l'usage des indulgences“, potem njegova nemška prestava P. Schneider-jeva *) in slovenska P. Sajeveva prestava in pozneje tudi drugi pisatelji, ki so z Maurel-om potegnili, hočejo pa vediti, da imajo besede „saj enkrat v tednu“ ves drugi pomen. Maurel terdi, da imajo besede „saj enkrat v tednu“ (kakor je brati v nemški prestavi 4. natis l. 1870 str. 74, in v slovenski prestavi „Odpustki, spisal P. Sajeve“ leta 1875, str. 40) ta-le pomen: „Vediti je pa treba“, tako se ondi bere, da „enkrat v tednu“ in „vsakih osem dni“ ni vse eno. „Enkrat v tednu“ hoče reči, da se vsak teden enkrat spoveš, katerega dne koli hočeš in zadostiš temu določilu (dekretu 9. grudna 1763), ako se en teden spoveš v ponedeljek in drugi teden v soboto ali pa kakega družega dne, kar bi ne veljalo, ako bi določilo tirjalo spoved „vsakih osem dni“. Ta Maurel-ova razlaga, da bi od spovedi do spovedi zvalo celó trinajst dni preteči, da je le vsak teden opravljena, ni prava, kar „Qloquet“ v svojih, do zdaj naj boljših bukvah od odpustkov **, obširno dokazuje, od koder je tudi naslednje povzeto.

*) „Maurel's Ablässe“ von P. Schneider.

**) Gl. „Vrais principes et conditions authentiques pour gagner les indulgences“, par l'abbé Qloquet 1879, str. 68 — 77. — Op. Qloquet se že blizo 30 lét veliko peča z odpustki. Poklican je bil l. 1859 od sv. Očeta Pija IX v Rim, da bi

Nadduhoven Malinske (de Malines) škofije, profesor kanoničnega prava v Levovu (de Louvain) je sv. zboru za odpustke med drugim predložil to-le vprašanje:

„Praša se, če besede „infra hebdomadam“ v tednu pomenijo tistih osem dni, ki so ravno pred praznikom (dnevom, kterega se kdo želi odpustkov vdeležiti); — ali pa nasprotno pomenijo celi tisti teden, ki je pred praznikom: tako mamreč, da bi spoved, opravljena v nedeljo, služila še za vdeleževanje odpustka v soboto naslednjega tedna, za dan, na kterega bi prišel praznik, če bi tudi bilo med spovedjo in med praznikom (ali kterim koli dnevom, kterega se kdo želi odpustkov vdeležiti) trinajst dni.“ Sveti zbor za odpustke s poterjenjem papeževim je odgovoril, da besede „infra hebdomadam“ v tednu pomenijo „osem dni“ ne pa „trinajst dni“. (Določilo 15. grudna 1841). *)

Besedni pomen tega določila od 15. grudna 1841 prav očitno kaže, da besede „saj enkrat v tednu“ pravijo, da od spovedi do spovedi ne sme več preteči, kakor k večjemu osem dni. Tega mnenja so tudi drugi naj boljši pisatelji o odpustkih, kakor Falise, Bouvier, Giraud itd.

V nemški Schneider-jevi prestavi str. 74 je v opombi brati, da Maurel svoje mnenje zagovarja in se sklicuje na poterjenje od strani sv. zbora za odpustke, ki je na njegovo vprašanje, je li njegova terditev prava ali ne, njegovo mnenje potrdilo mesca svečana 1868.

Na to zagovarjanje Qloquet Maurel-u to-le odgovarja, da mu sicer verjame, da je on v Rimu pri sv. zboru za odpustke zastran svoje menitve vprašal in tudi taki odgovor dobil; pristavi pa, da on (M.) nikakor ni vprašal celega zbora, ampak da je vprašal le posamezne ude tega zbora in da je le eden ali drugi ud tega zbora njemu ta odgovor dal na svojo lastno odgovornost, ne pa na odgovornost celega zbora. Vediti pa je, da tak odgovor ima le takrat veljavo, ako je dan od celega zbora in ako je ob enem tudi od sv. Očeta poterjen; to dvojno je vselej potrebno za kak dekret za odpustke. Maurel pa tacega vsestransko zadostivnega dektera ni naznanil; toraj Qloquet pri tem ostane, da „infra hebdomadam“ v tednu pomeni „osem dni“ po dekretu od 15. grudna 1841; za Maurel-ovo terditev pa še nimamo nikakoršnega dekreta in dokler ga ni, je Maurel-ovo mnenje le osebna misel.

(Dalje sledi.)

Trojna bažja pot

s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

IV. Molitve in premišljevanja pri obiskovanju ss. Stopnjic.

(Dalje.)

XXIV. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Mati Marija!

ondi pregledal vse papeževe pisma od odpustkov, kar do zdaj še nikomur ni bilo dovoljeno. Celih 7 mesecev se je v tej zadevi ondi mudil, delal izpiske, ktere je dal potem trem od sv. Očeta Pija IX v to odločenim kardinalom v pregled in poterjenje, da so ti izpiski z originali enoglasni. Na podlagi teh izpiskov je po dolgem trudu dal na svetlo zgorej omenjene bukve „Vrais principes...“, ki se dobivajo v Parizu pri pisatelju samem, „rue de Vaugirard, 38“, kakor tudi v bukvarni „Victor Palmé, rue de Grenelle, 25“. Te bukve je dal v poterjenje sv. zboru za odpustke, ki so tudi ondi odobrene.

*) „Vrais principes...“ str. 71—72; potem „Falise“ v svojih bukvah „L'ami de la religion“, t. CXIV, str. 310, in v „Dictionnaire des indulgences“, str. 234, in drugi pisatelji.

Jezusa ženó h Kajfu, velikemu duhonu, kateri ga zaroti, rekoč: Povej nam, ali si Ti Kristus, Sin Božji! — O preljudi Jezus! dodeli mi gnado, da Te ne le na tej stopnjici, ampak vse svoje življenje kakor svojega Boga spoznavam, pričam in terdim.

Daljno premišljevanje.

Pripeljali so Te, o Jezus! v petek zarano h Kajfu, velikemu duhovnu, Te krivo tožili marsikterih hudodelstev in lažljivo zoper Tebe pričevali. Lahko bi bil Kajfa spoznal njih zvijače in Tebe nedolžnega spustil; pa sej je ravno on svetoval v zboru, da je boljše, da umerješ, kakor da bi bil ves judovski narod od Rimcev pokončan zavoljo Tebe. — In ker Kajfa vidi, da se pričevanje krivih prič zoper Tebe ne vjema zmisliti si drugo zvijačo da Te podere, rekoč: Zarotim Te pri živem Bogu, da nam povej, ali si Ti Kristus, Sin Božji? Kar so Te tožili sovražniki, si terdo molčal, ko Te pa veliki duhoven primora s prisego, da poveš resnico, če si res Sin Božji in obljubljeni Mesija, si spregovoril in sam od Sebe pričal. Ti si rekel, da si Sin Božji in obljubljeni Mesija. Vém, da je Bog le zato pripustil, da Te je prisilil Kajfa po prisegi, da si pokazal celemu svetu očitno vselej pred sodbo, da si res Sin Božji in obljubljeni Odrešenik. Ker Te pa Kajfa ni vprašal tega zato, da bi Te mogel obsoditi v smert, tedaj vstane hinavec, si preterga oblačilo in zavpije: Preklinjal je Boga, kaj potrebujemo še prič? Glejte! zdaj ste sami slišali preklinjevanje. Kaj se vam zdi?... Odgovorili so rekoč: Smerti je vreden. O presladki Jezus! kako krivično so Te obsodili, da zato moraš umreti, ker si rekel, da si Sin Božji, ko je vendar sam nebeški Oče na gori pričal od Tebe, da Ti si njegov ljubi Sin, nad kterim ima vse dopadajenje. Kar je sam Bog poterdil, to Ti odrekajo krivičniki in Ti prištevajo taki greh, da bi Te le mogli umoriti zavolj tega. O preljudi Jezus! obljubim Ti, da Te nočem več z grešnim življenjem zatajevati, ampak Te z lepim keršanskim vedenjem pred vsem svetom očitno spoznavati. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d. Prosite za me vsi svetniki i. t. d.

XXV. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Mati Marija!

Jezusa peljejo k Pilatu in ga tožijo, da se dela kralja. Ti, o Jezus! si res naš kralj, naš Gospod in naš Bog.

Daljno premišljevanje.

Prišel je veliki petek za Te, o Gospod! žalosti poln, za celi svet pa presrečen dan, ko se precej zjutraj snide vsa druhal pri Kajfu. Zvežejo Te in Te med divjim krikom peljajo vsega zdelanega in zapljuvanega k Pilatu, rimskemu oblastniku. Pilat jih vpraša: Kakošno tožbo imate zoper tega človeka? Ali, ker hudobneži niso vedili in Ti niso mogli očitati nobene krivice, rekó: Ko bi hudodelnik ne bil, bi ti ga ne izdali. — Tak odgovor Tvojih sovražnikov je mogel precej prepričati Pilata, da Te judje nimajo za kaj tožiti. Odgovori jim tedaj Pilat: Čemu ste mi vendar pripeljali tega človeka? Nato začeli so sovražniki Tvoji vsipati nabrane laži čez Te, o Jezus! rekoč: Našli smo ga, da zapeljuje naš narod, da brani davke dajati cesarju in pravi, da je on Kristus, kralj, in tako dela začensí od Galileje do sem. — O Jezus! tožijo Te in hočejo umoriti, ker se delaš kralja. Ali Ti, Gospod! delal se nisi sam kralja, še bežal si in se skril, ko so Te hoteli drugi storiti za kralja. Kaj ne pričujejo pa vse druge stvari, da Ti, o Jezus! si res vsemogočni Kralj? Le Tebi je pokorno morje, le Tebe se boji smert, pred Teboj beže bolezni, pred Teboj se tresejo še celó hudobni duhovi. Komu

so tedaj pokorne vse stvari? Mar ne svojemu Gospodu, svojemu zapovedovalcu, svojemu kralju? Kakor Te spoznajo vse stvari, ravno tako Te spoznam tudi jaz za svojega Kralja in Gospoda. Ti me vladaš po svoji večni modrosti, mi pomagaš po svoji neskončni dobroti, me kaznuješ po očetovski ljubezni, vodiš me po svojih svetih zapovedih, plačuješ mi z nezmernimi dobrotami in varuješ me z božjo močjo. Ti, o Jezus! si moj kralj, Ti moj Bog! Bodi, o Jezus vekomaj češen in hvaljen! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.
Prosimo za-me vsi svetniki i. t. d.

XXVI. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in češena njegova prežalostna Matl Marija!

Jezusa ženó k Herodu, kateri ga sam kakor tudi njegovi častniki zaničujejo in osramoté v belo oblečenega. Pomagaj mi, o Jezus! da se ne bojim nobene druge sodbe, kot le Tvoje.

Daljno premišljevanje.

Berž ko je zvedil Pilat, da si Ti, o Gospod! iz Galileje, toraj pod oblastjo Herodovo, poslal Te je zvezanega in vklenjenega k Herodu, ki je bil tudi prišel tiste dni iz Galileje v Jeruzalem. Herod pa, Tebe uglečavši, se razveseli, misleč, da ga boš kratkočasil s kakimi čudeži; oprahuje Te z mnogimi besedami tako, da presliši, česar so Te tožili veliki duhovni in pismarji. In ker mu nočeš odgovoriti na nobeno vprašanje, dozdeva se mu, da se Ti ne zmeniš zanj, ker ne gledaš na veljavo ljudi, sosebno tistih, ki ne želé nič drugega, kakor pasti svojo nečimerno radovednost. Zato Te začne s svojimi vojščaki sramotiti in zaničevati ter Te zapové obleči v belo oblačilo, kakor kacega slaboumnega. Pa Ti, o Gospod! poznaš misli modrih tega sveta, da so prazne, in vjameš molcé modre v njih zvijači. — O Jezus! na tej stopnjici mi kažeš, kako si se dal sramotiti, obleči v belo oblačilo in zaničevati tako, kakor bi bil neumen, ter me učiš s tem, da ne smem gledati na nečimernost tega sveta, ne na sleparijo prevzetnjakov in na sladke besede zapeljivcev in goljufov, ampak da moram hoditi za Teboj tako, da zaničujem in zatajujem samega sebe, da se ne bojim druge sodbe, kot le Tvoje, da le Tebe poslušam, za Teboj voljno nosim svoj križ in tako tudi enkrat pridem za Teboj v nebesa. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d.

Prosimo za-me vsi svetniki i. t. d.

(Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Somatologija. Obeta se slovenska somatologija za pripravnike. Dandanes, ko lažnjivi liberalizem po mnogih potih išče npravnost pri mladini zatreti, je treba posebno pri šolskih knjigah posebne paznosti, da se namesto primérnega nauka ne trosi seme pohujšanja. Ako se že meni, da naj bi se tudi somatologija učila na preparandijah, je vendar resno preudariti, da preparandija ni „kirurgija“ in ostalo naj bi se terdo pri tem poduku, kar ga je pri učiteljstvu res potreba iz te tvarine. Še posebna pazljivost je potrebna pri slikah in podobčinah, da se vse nespodobno in nevarno opusti. Naj toraj „Matica“ in zadevni gg. pisatelji res šolske knjige vravnajo tako, da bodo vsestransko služile „in aedificationem“, in ne „in destructionem“, ter se npravno čutilo ne mori pri taci, kateri imajo prvo in naj večji dolžnost vpljivati na to, da se naš narod slovenski ne pači in ne mehkuži, temuč da ostane čverst in nraven.

Das arme Leben und bittre Leiden unseres Herrn Jesu Christi und seiner heiligsten Mutter Maria nebst den Geheimnissen des alten Bundes, nach den Gesichtern der gottseligen Anna Kathar. Emmerich. To prelepo delo izhaja na novo pri Pustet-u v Regensburgu, v 20 zvezkih po 42 kr. a. v. in dobiva se v katoliški bukvarni. Na svitlem je dozdej 6 zvezkov. Čez 60 izvirnih lesoreznih podob zaljša to delo; toda še vse drugač velika je notranja cena. V pregnanstvu živeči Limburški škof Peter Jožef o tem delu pravi med drugim, da ga pozdravlja z naj večim veseljem in vsm keršanskim družinam živo priporoča. Ravno o naših časih materijalizma in nejevere, pravi škof, ima táko delo dvojno moč družine spodbujevati in k naj priserčniši zvezi z Bogom in s Cerkvijo navduševati. To branje vero vterja, ljubezen do Boga in detinsko zaupanje na njegovo vsemogočno varstvo in naj modrejši previdnost mogočno povikšuje. Sad za notranje življenje iz tega branja gre na resno prizadevanje po resnični pobožnosti. Vsako véno serce po branji teh prikazni Jezusa Kristusa kakor prav pred seboj vidi, in žene ga velikrat v duhu s sv. Tomažem klicati: „Moj Gospod in moj Bog!“

Iz Ternovega, 10. vel. serp. (*Slovenske cerkvene himne v knjižnici Leona XIII.*) Zadnjič sem stavil v „Zg. Danici“ predlog, naj bi slovenski romarji sv. Očetu poklonili cerkvene himne po marljivem gosp. Bilcu poslovenjene. Pa častitljivi patri kapucini iz Reke so me prehiteli, kajti predno so č. bralci ta nasvet brali, so bile g. Bilčeve himne že v Rimu. Preskerbel jih je pater Ljudovik, v Rim nesel jih je provincijal pater Avguštin. Tamkaj dal jih je krasno vezati in jih potem izročil dr. Černič-u, kateri jih je 17. jul. podaril sv. Očetu. Sv. Oče so jih — kakor izvem iz zanesljivega vira, prav radostno sprejeli in se za-nje lepo zahvalili. Občudovali so sv. Oče prestavljavčevo izurjenost in marljivost, in rekli, da hočejo to knjižico varno hraniti v svoji bukvarni.

Pristavek. Za to veselo sporočilo smo prav serčno hvaležni gosp. J. Str., in pristavljeno bodi ob enem, da prav v kratkem se bodo omenjene gosp. Bilčeve himne dobivale v katoliški bukvarni, ker poslednji lističi s kazalom itd. so ravno zdaj natisnjeni. (V veliki naglici so bile namreč pôle brez kazala poslane preč. P. Avguštinu na Reko.) Vr.

Na Dobračevi v Žirovski fari je pogorela podružna cerkev sv. Lenarta, vsi trije zvonovi so poškodovani in se morajo preliti; končana ura je bila še le letos nova in še ni bila plačana; zgorelo je cerkvene obleke za 400 gl.; samo oltarji so ostali. Zavarovani so bili vsi razun 4, se vé, da ne za toliko, kolikor je škoda.

Naklo, 5. avg. (*Bulgarske zadeve.*) O. Kouštantin Chaulande mi je pisal 16. julija z Odrina (Adrianopola), ter prosil tisočkrat za zaméro, da mi tako dolgo ni nič sporočil o poslanih ciborjih in tabernakelnih. Vzrok molčanja je bil ta, da je najpred imel opravila dosti s kanonikom Höppergerjem, kateri je kot superior miloserdnic (usmiljenih Sester) Zagrebških kmalo po veliki noči došel v Odrin, da je tam poiskal pripravnega prostora za stanovanje sestram ter njihovo šolo. Potem je imel dosti misijonskih potov, n. pr. v Plovdiv (Filipopolje), kjer stanuje dosti onih zedinjenih Bolgarov, ki so v vstavu pri oo. misijonarjih se šolali, pokatoličili, ter so zdaj v državni službi kot spoštovani vradniki; pa ondi katoliškega svečenika bolgarskega obreda nimajo, toraj morajo tje hoditi zarad spovedi in pričesti misijonarji z Odrina. Po starodavni, sploh na izhodu veljavni navadi imajo kristjani po sedemkrat v letu k spovedi iti, kar so katoliški Bolgari v vstavu vestno spolnovali;

toraj opravljajo večkratno spoved tudi v državni službi, kar daje razkolnikom gotovo lep izgled in primér. Dalje se ondi končuje šolsko leto s koncem meseca junija, moral je skrbeti za pater za dostojen sklep, toraj je imel vaditi učence raznih govorov vsaj v kakih 6—8 jezikih; pripraviti vse potrebno za gledišče, kjer se navadno kaj igra ter poje in gode, in imel je druge neogibne opravke še poverh tega. Zato toraj ni mogel popred pisati. Vse poslane reči so došle srečno in nepoškodovane v Odrin; imenuje jih prelepe, ter so jih veseli očetje in bratje pa vsaka postaja, kamor koli so do zdaj že prišli tabernakeljni in ciborji. Devet krajev ima že v cerkvah poslano orodje, med temi — se vé da — misijonska kapela bolgarskega obreda, in še celó Carigraška srenja ima tabernakelj s ciborjem vred od slovenskih dobrotnikov. Dva sta odločena v Macedonijo, kjer biva zedinjeni škof Nil, ki je v lanskó leto okoli 45 tisoč razkolnih ovčic za seboj potegnili v katoliško Cerkev; drugi tabernakeljni čakajo priložnosti, o kateri se bodo mogli odposlati, ker tam doli ni cest, kakor pri nas. Tisočkrat se zahvaluje ter blagoslova Božjega prosi ta misijonar vsim dobrotnikom in obeta, da se bode neprestano za-nje molilo.

Toliko v kratkem iz pisma, poslanega mi o naših darovih. Prednik Tomaž Brzeska je nekako sredi junija domú prišel ves utrujen in bolan; zdaj je šel v toplice Isara, tje, kjer sva z o. Konštantinom že enkrat skupaj bila, ter je pokazal, da je prav dober kuhar; in tudi o. prednika je ravno on spremil, da bo tudi zanj poskerbel, kar bo treba. Z Bogom! *)

V Bohinjski Bistrici se je 6. avg. med 8. in 9. uro dopoldne zgodila prehuda nesreča, ki je dežela ne bo kmali pozabila. Ravno ko je bila namreč cerkev dozdana in se je imelo pričeti tesarско delo, se je poderl cerkveni stolp, padel na obok, ki se je vderl, in pokopanih je bilo več ljudi, med njimi tudi gosp. kaplan Jan. Jerala, rojen 1836, posvečen 1862. Pokopani so bili 8. avg. 4 moški, 5 je bilo ranjenih živih, kaplan in en zidar še nista bila najdena. Cerkev je neki do srede razdjana; škoda 40—50 tisoč. Znano je, s koliko pri-težnostjo je ubogi gosp. župnik denar nabiral, po tej nesreči pa je velik del truda uničen, — toda vse hujši je zguba ljudi pri tem. Dobrotljivi Bog, ki vé nesrečo v srečo obrniti, skaži duhovno in telesno pomoč gosp. župniku in srenji pri toliki nesreči; nagni pa tudi serca premožnih, da bi kateri prav z zdatno veliko pomočjo zmanjšali to silno nesrečo! Kacih 8 so dozda pokopali; tudi kaplana so mertvega dobili.

Iz Novomesta, 8. avgusta. Naznanil sem nedavno, da bodo Prečenski g. župnik obhajali svojo zlato mašo. To se je zgodilo 31. jul., na sv. Ignacija dan. Mnogo ljudstva se je napotilo tje, in vozovi so drug za drugim derčali v Prečino. Tukaj je bilo vse praznično. Iz stolpa so vibrale zastave, ravno tako na farovžu in na šoli. Trije slavaloki so bili postavljeni: farnemu očetu, dušnemu pastirju in prijatelju otrok. O poli desetih se je zlatomašniku poklonil občinski zastop, in šolarji so tudi prišli naznaniti svoja nežna čutila. Krog zlatomašnika se je zbirala prečastita duhovščina. Ob desetih zagromi iz možnarjev, zvonovi milo zapojó in nemudoma se dvigne procesija iz farovža v cerkev: deklice v beli obleki z venci na glavi so bile na čelu, potem dolga versta duhovnikov, njih 19, dva pa sta bila na pevskem koru. Krepko so g. zlatomašnik korakali, ni jim bilo treba opirati se na umetno izdelano palico, ki so jim jo bili poklonili njihovi čč. gg. kaplanje. Veršili so se

navadni obredi. Pridiga je bila med mašo. Preč. gosp. kanonik Frank so v éverstem govoru razložili, kaj je duhovnik za kerščansko ljudstvo. Čestitali so g. zlatomašniku in faranom za njihovo današnje srečo, ker zlata maša je le posebna milost Božja dotičnemu gospodu in faranom. Vsakdo pričujočih je čudeč poslušal g. zlatomašnika tako lepo in mirno pevati sv. mašo. Četert na eno je bilo sv. opravilo končano. Spremili smo zopet g. očeta pred duhovsko hišo, kjer so nam še enkrat podelili zlato-mašniški blagoslov. Potem so zbrali vse svoje svate k skupnemu obedu, pri katerem je vladalo prav serčno in neprisiljeno veselje. Marsiktera ginljiva napitnica se je slišala. Tudi deklice so prišle zapet zlatomašniku slavnostno pesem. Šestletni deček njihove sorodovine je deklamoval prav ginljivo mali slavospjev in tudi njegova štiriletna sestra je povedala svoje vošilce. Posebno pa so povzdigovali celo slavnost štirje gg. pevci iz Novomesta. Pri sv. maši so peli Wittov „Veni Creator“, in Hallerjevo „Missae sexta“, Nedvedov „Bone Jesu“, Wittov „Perfice“ itd. — Pri mizi pa so neutrudljivo prepevali krasne slovenske pesmi. Pozabiti ne smemo lepe slavnostne pesmi Šmiheljskega učitelja g. Novaka (prej v Prečini), ktera tukaj nasleduje:

Za zlato mašo g. Bačnika.

Kaj se danes tak raduje
Duhovnja Prečniška?
Kaki praznik se goduje,
Kaj slovesnost znači ta?
Glejte, župnik vaš častiti
Zlato mašo dan's pojó,
Dar skrivnosti, vékoviti,
V blagor nam obhajajo.

Danes ravno je minilo
Leto petdeseto že,
Kar se prvič jim zgodilo
V posvečeni roki je,
Da iz kruha ino vina
Nam postalo res telo
Šam'ga božjega je Sina,
Če ga prav ne vid' oko.

Nisi fara doživela
Take znamenitosti,
Take sreče ne imela,
Take ne slovesnosti;
Da tvoj župnik bi kateri
Zlato sveto mašo pel;
To le redko se primeri,
To za nas je dan vesel!

O farán, le slavo pevaj
Trojedinemu Bogu,
Tudi hvalo razodevaj
Dan's očetu ljubemu,
Ker so toljko let prebili
Za tvoj dušni blagor že;
Neprenéhoma delili
Zakramente ti sveté.

Mi pa tukaj skupaj zbrani
Povzdignimo serčni glas:
Oče večni naj ohrani,
Zlatomašnik, zdravih Vas
Mnogo lét še v sreče cveti,
V vedni zadovoljnosti,
In po smerti raj presveti
Naj Vam enkrat podeli!

*) Odg. Zbirke zadevne bo treba prej ko prej poslati.
Vred.

Na Tersatu, Marije Snežnice dan. (*Iz oseb. pisma: Porcijunkula. Križevi poti. Škof Posilović.*) Tudi pri nas se je odpustkov o Porcijunkuli mnogo naroda vdeležilo. Pravil mi je župnik iz naše okolice, kateri že 20 let hodi nam pomagat spovedovati o tacih priložnostih, da se ne spominja, da bi toliko ljudi bilo o Porcijunkuli. Naša, tudi po Kranjskem, zlasti po Notranjskem znana romarska cerkev Matere Božje se lepo popravlja znotraj in zunaj. Na Svečnico smo slovesno blagoslovili novi lepi iz Beča naročeni križev pot, katerega tudi Hervatje kaj radi molijo. Na Hervaškem v našem kraju ni povsod križevih potov po župnih cerkvah, kakor — hvala Bogu — po Kranjskem; na Reki je samo pri oo. kapucinih, a v župni cerkvi, kjer je „Capitulum Collegiatum“, ga ni. Upajmo, da bode tudi v tem oziru bolje. Milgsp. škof dr. Juraj Posilović, ki nam tudi v resnici izverstne „korizmene in druge poslanice“ (postne past. liste) pošilja, so vneti viši pastir. Bile so lani v našem samostanu in v semenišu v Senju duhovne vaje, tako tudi letos v Gospiću (v Granici) in v Senju. Tudi so bili v nekterih krajih misijoni, katerih se je narod obilno vdeležil; vodili so jih č. oo. jezuiti iz Dalmacije. — Sv. leto pri nas, hvala Bogu! zares lep sad rodi, Bog daj, da bi tudi stanovitni ostali v dobrem!

Pod Čavnom, 17. mal. serp. (Dalje.) Eden naj imenitnejših in naj dragocenejših spominkov naše sv. vere so tedaj v Rimu betlehemske jaslce. One so živa, jasna, neoveržljiva priča resnice, kateri ugovarjati nikdo ne more. Kogar jaslce, v ktere jo nekdanj Devica samega Sinu Božjega položila, ne ganejo, za tega ni več veliko upanja. One morajo ganiti vsako serce, ako ima le količkaj še keršanskega občutka. Ni čuda, da tedaj pred takim sv. spominkom kolena svoje pripogibljuje grofi in knezi, ljudje visocega in nizkega stanú, bogati in ubogi, učeni in priprosti ter enako nekdanjim pastircem in trem kraljem Detetu Božjemu, kakor bi v jaslcah še ležalo, donašajo darove ljubezni, molitve, ponižnosti! Vidijo se pod glavnim altarjem, nekoliko pod zemljo. Pred jaslci, zunaj stoji klop, na kateri je tablica s prelepo molitvijo Božjemu Detetu na čast, obdarovano z velikimi odpustki.

Razun sv. jaslic vidi se v tej baziliki toliko lepega in imenitnega, da ni mogoče dopovedati, skor presega človeško moč. Omenim naj le čudoviti tabernakelj v stranski kapeli. Podoben je sam na sebi mali lični kapelici, in je ves iz pozlačenega brona. Derzé ga štirje prekrasni angeli. Šel sem nekterikrat okoli njega, pa se ga vendar nisem mogel nagledati. Ko klečim pred svetimi jaslci, vidim, da gre nek duhoven ravno proti tabernakelju s štolo. Radoveden se ozrem, kako pojde nek k Najsvetejšemu, in kmalu opazujem, kako stopa po visocih marmornatih stopnjicah naravnost pred vrata tabernakeljnov. Vzame Najsvetejše in nese v sprevedu po cerkvi. Od tam obrnem stopnje še nekoliko proti družemu koncu prostorne bazilike, občudovaje zdaj krasni tlak, zdaj granitne stebre, zdaj velikanske marmornate podobe na desno in levo. Kakor vsak, ločil sem se nezrečeno težko od te bazilike. Marija Devica vlekla me je vedno še nazaj. Poklekнем toraj še enkrat, pozdravim Marijo, ki tu kraljuje in jaslce svojega Sinka varuje, in ves zamišljen in z ginjenim srcem podam se dalje. — Kam bi jo pa zdaj obrnili? Se poprašujemo eden drugega.

Od Marije Snežnice oberne se romar navadno k bližnjemu sv. Janezu v Lateranu, ako ga poprej ni že obiskal. Že zunanji velikanski spominki in orjaške podobe svetnikov nad fasado, mu povedo da tu mora biti tudi nekaj posebnega. In res — kolosalna fasada, prostorno predcerkvišče, in velikanske vrata osupnejo člo-

veka že na prvi pogled. Ko se pa v cerkev stopi, godi se človeku, kakor v oni sv. Petra, to je, ne vé, kam bi se obrnil in kaj bi gledal. Kar se vsega tu vidi in kaže, je nepopisljivo. Omenim naj le, kar je najbolj važnega. Tukaj kaže se miza, na kateri je sv. Peter sv. mašo obhajal, in hranite se v glavnem altarju glavi aposteljnov Petra in Pavla. Ali zraven predrazih teh svetinj kaže in hrani se v tej cerkvi še druga preimennitna in blaga, in ta je miza zadnje večerje! Miza, na kateri je Kristus postavil sv. R. Telo. Oh, češčena in hvaljena bodi vselej Božja previdnost! Koliko let je že preteklo v večnost, odkar so se na tej mizi godile nezrečene skrivnosti; in vendar se ona še hrani v jasen in očiten dokaz za resnico sv. vere, v prepričanje vsem ljudem in v živo, oestro pridigo terdovratnemu, nespokornemu grešniku!

Glas iz razkolinštva. Razkolni gornje-karlovški vladika Teofan Živković se je silno zjezil nad prizadevanjem zediniti razkolne gerke s katoliško Cerkvijo. Dal je na svitlo nekaj pastirski list do svojih ovčic, v kterem zagotavlja, da prej se bo zrušila gora Velebit, reka Lika usahnila, Karlovec prišel na mesto Reke in Reka na mesto Karlovca itd., kakor pa da bi „pravoslavni serbski narod njegovega mesta“ (mestica Plaški) spremenil svojo vero. Med drugim se grozi nad tem, da bi razkolniki morali začeti drugač križ delati, drugač otroke kerševati, da bi ne smeli s kerševanjem ob enem otrok birmati, da bi se ne mogli svečeniki več ženiti, da bi morali drugač službo božjo opravljati, v cerkvi namesto narodnega petja orglje imeti; da bi se ne pozdravljali več: „Hristos vaskres“, „Hristos se rodi“, „pomoz Bog“; ampak drugač: „Hvaljen bodi Jezus in Marija“ itd. — Toda vse take reči, ki ne tičejo verskega bistva, imajo tudi z Rimom zedinjeni gerki (unijati) in živa duša jim tega ne kalí, kar je pa svitli vladika Živković ili zaboravio, ili neće da znade. Leon XIII so poslednji čas zadosti jasno pokazali, da so voljni ločencem vse nebitveno pustiti, samo da bistvene resnice verujejo in se s papežem zedinijo. Za resnico razkolinštva med vsim zabavljivim pisanjem ne nahajamo ne enega stalnega dokaza, ker tudi nobenega ni. Brezumno pa je oponašanje to-le: Kaj tedaj? da naši cerkvi ne bode več poglavar sam Gospod in Zveličar naš Jezus Kristus...; ampak umerljiv človek, ki je v grehu spočet, in ga je v grehu rodila njegova mati, kakor mene.“ Tu se zopet vidi, da svitli gospod vladika sv. pisma o postavljanju Jezusove Cerkve ne pozná ali pa velikoveč poznati neće.

Naj tedaj vladika Teofan Živković le večkrat piše enake vertoglave pastirske liste; to ravno utegne mislečim Slovenom pomagati k spreobrnjenju več kot mnogi drugi nauki.

Študent na počitnicah.

Neizrečeno dobro dé vsi soseski, ako vidi, da so mladi učenci, ki pridejo iz šol na počitnice, pametni, tihi, modri, spodobni v svojem obnašanju.

L. 1880, 20. sveč., je na Tirolskem umerla č. g. Frančiška Mugg. „St. Francisci Glocklein“ št. 9. ima nekaj prav lepih črtic iz njegovega silno spodbudnega življenja. Študiral je tako rad, da se je jokaj, ko je izdelal začetne šole, češ, da zanaprej se mu ne bo več učiti, in prosil je mater, naj ga dajejo dalje v šole. Pride tedaj l. 1821 v gimnazijo v Inomost in tam se je soznanil z Vinkom Gasserjem, ki je nedavno ko briksenški škof umerl. O neki priliki l. 1825 molita oba dijaka pred podobo žalostne Matere Božje na pokopa-

lišu. Slučajno pride neka gospá in videč, s koliko gorečnostjo mladenčca molita, je navdušena zaklicala Gas-serju: „O gospod, iz Vas bo gotovo kaj velikega.“

V njegovem dnevniku od leta 1832 se bere med drugim to-le: „Po milosti Božji je bilo vérsko čutilo zgodaj v meni zbujeno. Z ginljivostjo se spominjam dni svojega detinstva, ko sem tako rad molil in se skrival, da bi nespazovan molil.“

V njegovem dnevnem redu za počitnice med tistimi leti, ko je bil v bogoslovji, se bere petkrat na dan po pol ure odločene — zdaj za besedno, zdaj za premišljevanje molitev.

Molil je za vse pomoči potrebne veseljnega sveta. Ta misel je zares izverstna! Kdo vé, kako neštevilnim je s tem izprosil spoznanje, spreobrnjenje, zveličanje.

Križev pot je molil vsak dan in molitev ter premišljevanja v ta namen je sam zložil.

Zdi se, da sploh življenje milosti je bil s stano-vitno molitvijo o tistem času v sebi tako vterdil, da ga strasti, ko so se jele buditi, niso mogle premagati, in verjetno je, da vse svoje žive dni ni storil nobenega hudega greha.

Razgled po svetu.

Deželni zbori so sklicani, in sicer: Dalmatinski 22. kim.; isteraki in goriški 23.; tirolski 27.; gališki in štirski 14.; kranjski in drugi 24. kim.

Avstrijansko-Prusko. Časniki poročajo o prijaznem shodu avstrijanskega in pruskega cesarja v Gastein-u. Eni menijo, da ta shod ima poljšek pomen, drugi, da ne.

Sandviški kralj Kalaklava (eni pišejo Kalakava) popotva po Evropi in je prišel tudi na Dunaj. Škoda, da so sicer dobrovoljnega moža vjeli framasoni v svoje temne mreže.

Poljski učitelji in Leon XIII. Pred nekimi tedni je v Krakovem na avstrijan-kem Poljskem imelo shod 1500 učiteljev in učiteljic. Zborovanja so se vselej pričele s sveto mašo in sv. Oče so jim po milgsp. Dunajevskem poslali apostolski blagoslov. Za to posebno dobroto in prijaznost sv. Očeta se je shod zahvalil s telegramom, ki gg. učiteljem in učiteljicam dela posebno čast. Glasí se: „Pedagogiška (pripravniška) družba v Galiciji, zbrana v Krakovem, ko je po Krakovskem škofu prejela apo-stolski blagoslov sv. Očeta, pošilja naj bolj živo za-hvalo in na kolenih pred Nj. Svetostjo naznanja občutke naj globokejšega spoštovanja in svoje detinske pokoršine do apostolskega Sedeža.“ — To je res prelép izgled naših bratov Poljcev, ki naj ga posnemaju tudi drugi Slovani in posebej Slovenci.

Rimsko. Sv. Oče so v zadnjem konzistoriju med drugimi za dunajskega nadškofa določili benediktinskega opata Celestina Ganglbauer-a v Kremsmünstru, in vsta-novili cerkveno vladu v Bosni in Ercegovini. (Za nad-škofa v Serajevu je odločen zagrebški vseučilišni pro-fesor predč. g. dr. Stadler.) V nagovoru so sv. Oče po resnici razložili pošastno počenjanje zoper merliča Pija IX v noči 13. jul, in so te skrunjenja bitko obžalovali ter slovesno in z vso močjo protestirali zoper tako žaljenje časti rimskega papeža; razkazali so iz teh dogodb, da v Rimu za papeža ni ne svobode in ne varnosti. Pohvalili pa so vdanost in zvestobo Rimljanov do pa-peža. (Ravno tisto noč se je bilo pokazalo, da Rimljani so tako vdani papežu, kakor so bili poprej; rogovileži so tujci ali pa od tujcev najeti hudobneži brez vere in vesti) O novem dunajskem nadškofu bodi opomnjeno,

da je bil rojen v Thauستetten-u na gornjem Avstrijan-skem l. 1817, duhoven posvečen 1843.

Papeževa enciklika in Rusija. Časniki naznanjajo veselo novico, da grof Ignatiev je dovolil, da papeževa enciklika o ss. Cirilu in Metodu se je brala in oklicala po vseh cerkvah na Ruskem v jeziku sleherne okrajine. Od 17 lét je to prvi pot, da se na Ruskem smé okli-cevati papeževa enciklika. — Kaj bode k temu rekel hervaški razkolni vladika Teofan Živković v mesticu Plaškem, ki je undan tako hudo pisal zoper zedinovanje razkolnikov s katoliško Cerkvijo? Naj popravi to kri-vico s tem, da ukaže čitati Leonovo enciklico o ss. Ci-rilu in Metodu po vseh cerkvah svoje episkopije. More-biti se tudi njegove svitlosti potem mili Bog usmili in ga pripelje k edinosti, za katero je Jezus molil po zadnji večerji gredé čez potok Cedron na vert Getzemani.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

15. vel. serpana. Véliki Šmaren. — 16. Sv. Rok. — 17. S. Liberat. — 18. S. Helena. — 19. S. Ljudo-vik šk. — 20. S. Bernard. — 21. Enajsta nedelja po Bink. S. Joahim.

Zahvale:

Št. 69. Ker so moja ljuba na smert bolna mati na priprošnje Naše lj. Gospé presv. Serca popolnoma ozdra-veli, se čutim primorano to veliko milost z naj večí hva-ležnostjo v „Danici“ razglasiti.

V Novomestu.

R. R.

Št. 70. Tako hudo in nevarno sem bil na očéh zbolel, da sem bil ob vse upanje še kterikrat viditi. Obernil sem se v toliki nevarnosti k Naši ljubi Gospej presv. Serca za pomoč, in ko mi poprej zdravila niso pomagale, sem že po prvi 9dnevnicí spoznal očitno njeno pomoč, po več 9dnevnicah pa sem že skor popol-noma zdrav. Priporočam se še v nadaljno molitev in rečem: Vsi, ki ste v hudih potrebah, pri Jezusovem in Marijinem Sercu pomoči išite. Bodi večna hvala Bogu in Mariji!

V Ljubljani, mesca avgusta.

M. V.

Št. 71. Prosim, po obljubi v „Zg. Dan.“ naznaniti zahvalo N. lj. G. presv. Serca. Roka me je hudo bolela, ker sem si bila kite in žile nategnila; zdihovala sem k Mariji in v malo dneh je bila roka popolnoma dobra, ter moram spoznati, da le Marija zamore tako hitro po-magati.

E. P.

V molitev priporočeni:

Oseba za milost v dušni zadevi. — Neka prav važna zadeva, da se izide v blagor človeštva. — Dve deklini, da bi bili obvarovani razuzdanosti. — Keršenica, da bi prišla do svoje pravice. — Za dosego nekega na-mena. — Duhoven na Primorskem, ud bratovšine N. lj. G. presv. Serca, že mnogo lét bolehen, za zdravje, ako je B. sv. volja. Usliš. se razgl. — Žena serčno pripo-roča za spreobrnjenje moža, ki je sovražnik cerkve in drugim napakam vdan. — Bogat mož priporočen v Je-zusovo in Marijino Serce za usmiljenje do neke posebne potrebe. — Deklico mati prav živo priporoča v go-rečo molitev, da bi ji Bog na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa podelil ljubo zdravje, če je Njegova sv. volja; enako priporoča tudi svojega moža, da bi se spreobrnil. Zahvalo, ako bo uslišana, hoče naznaniti. — Že deveti

mesec bolni, posebno hudo na nogi. — Vdova že 14 lét na nogi bolna. — Pri izvoljenji stanú omahljiva oseba, da bi po Božji volji si stan izvolila. — Dve družini v prepiru za pomirjenje. — Pravda, da bi pravično iztekla. — Mati priporoča šestero otrok, da bi v miru in v Božjem strahu živeli in za mater skerbili.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

15. vel. serp. Ogenj, s katerim se um razsvetljuje in volja vžiga, je molitev, zlasti znotranja.

16. Ko drugim njih voljo spolnimo, moramo imeti namen, spolniti Božjo voljo.

17. Svet je krivičen sodnik: vedno izgovarja svoje prijatelje; s prijatli Božjimi pa dela gerdo, kar le more.

18. Kadar stan voliš, misli si, kako bi volil, ako bi bilo to za zadnje leta tvojega življenja.

19. Vsak dan se moramo čisto gotovo premagovati in premagati, ker čisto gotovo je to potrebno k našemu zveličanju.

20. Vdajmo se Bogu, blagru bližnjega in delu za svoje zveličanje brez prideržka, drugo bo Bog oskerbel.

Listek za raznoteresti.

Presveto Marijino Ime.

O sladko
Ime Marije,
Si češeno
Večni čas!
Vir si moje
Poezije,
Melodije
Sladki glas.

Kolkorkrat
Jaz mislim na-Te,
Kolkorkrat
Zakličem Te;
Čut ljubezni,
Iskre zlate,
Mati, za-Te,
Vžgè sercé.

Spévanje
Vse moje časno
Ti, Marija,
Posvetim.
Ime Tvoje
Milo-krasno,
V raju glasno
Naj slavim!

Radoslav.

Razstava ljubljanske bratovšine sv. Rešnjega Telesa je imela dokaj prelepe in drage robe ter je prekosila razstave prešnjih lét. O svojem času pride razkaz.

Poskušnja za Franciškanski pevski kor bode 12. sept. t. l. ob 10 zjutraj. Učenci od 10.—14. leta, kateri želé tukaj hrano zastonj imeti, naj se oglašé imenovani dan pri podpisnem, da se poskusijo za petje. (Jemali se bodo namreč taki, ki so za petje, v brezplačno hrano, ki jim bo tudi zboljšana.) Gledalo se bo posebno na čisti posluh. Verh tega je tudi želeti, da bi učenci vsaj note vijolinskega ključa poznali, potem polovični in celi ton navzgori in navzdoli zadeli. Tudi učenci, kateri so letos hrano zastonj imeli pa na koru še niso peli, morajo se tej preskušnji podvreči.

P. Angelik Hribar.

25letnico v Dolu bodo obhajali 25. avg. 1881 naslednji gg. duhovni, sošolci, l. 1856 posvečeni:

1. Debeljak Janez, župnik v Preddvoru;
2. Gostiša Janez, kurat na gradu Ljubljanskem;
3. Jarc Jernej, župnik v Dolu;
4. Lukanec Jožef, duhovni pastir v Suhorji;

5. Mali Nace, kurat v Ribnem;
6. Mežnarec Anton, dekan v Kranji;
7. Oblak Janez, dekan v Cirknici;
8. Oblak Janez, župnik pri sv. Heleni;
9. Pleško Fr., beneficijant na Verhpolji;
10. Šarec Andrej, administrator na Gojzdu;
11. Zorman Anton, župnik v Nevljah.

V družih škofijah posvečeni in sošolci, pa oo. Patri sošolci:

12. Aleš Anton, dekan v Semiču;
13. Pribožič Janez, vojaški duhoven v Ljubljani;
14. Čibašek Janez, župnik pri sv. Vidu pri Cirknici;
15. P. Gotfrid Hlebec, vikarij v Brežicah;
16. P. Ciril Simončič, vikarij v Jaski na Hervaškem, in še
17. P. Štefan Senica, kapucin v Chicagi v Ameriki.

Op. Povabljeni so vsi, razun P. Štefana Senica.

Zbirka slovenskih mašnih pesem v čast slovanskima apost. Cirilu in Metodu. V spomin 5. jul. 1881 sestavil in zložil za sopran, alt, tenor in bas P. Angelik Hribar. Tisk Blaznikovih naslednikov. V lepem tisku na 6 pólah je 49 raznih napevov veči del za vse dele sv. maše. Cena 1 gl. 50 sld. (po pošti 5 sld. več). Naročuje se v Blaznikovi tiskarni. — Naj bodo prav živo priporočene.

Zamurki Alojzija Fátina in Terezina, ki ste bile v ljubljanskem uršulinskem samostanu skozi veliko lét gojene, nedavno pa ste prestopile v samostan usmiljenih Sester v Zagrebu, bodete z mnogimi drugimi novinkami v praznik Marijinega vnebovzvetja preoblečeni in hočete ko usmiljeni Sestri služiti Bogu in terpečemu svojemu bližnjemu. Bog daj svoj sveti blagoslov!

Bohinska Bistrica, 4. vel. serp. Dobro je došlo spet 22 gl., katere ste mi kot Danično zbirko za našo cerkev poslali blagovolili. Prijetna dolžnost mi je, se Vam in dobrotnikom kar naj lepše zahvaliti z resničnim vošilom, naj Bog obilno vse poverne.

J. Mesar, župnik.

V Mariborskem malem semenišu je bilo ob koncu preteklega šolskega leta 41 dijakov. Izmed teh jih je 11 zveršilo izverstno, vsi drugi dobro. Dva bivši osmošolca gresta v bogoslovje; na novo bodeta v napravo sprejeta samo dva letos. („Sl. G.“)

Na Goriški gimnaziji je bilo 323 učencev katoličanov, 5 protestantov in 8 judov; po narodu 164 Slovencev, 125 Italijanov, 47 Nemcev. Spis v programu zadeva starodavni Oglej in ima obris nekdanjega in sedanjega mesta. Teda j vnder praktično tvarino; ne kakor je pogosto šega nove dobe: kaj nekoristnega ali še raji spotikljivega za mladino, če se dá sejavcu lju-like kaj enacega iztakniti ali stlačiti!

Napis v dunajski nadstolnici sv. Štefana. P. Fridericus Jellensiz Carniolus Labacensis. vir ampli pectoris et solidae virtutis, 11 annis in cathedra d. Stephani verba fecit *); pestis et obsidionis tempore concionator populum solatus est. Semel iterumque pilam tormentarium columnae, cui pulpitum adhaeret, et vicino muro impactum sub ipsa concione, in laetum auditoribus praesagium vertit. Statim a morte sua Madriti in Hispania cuidam sacerdoti apparens se coelo jam receptum scripto Lestatus est. Quinquenni puero praedixit, eum fore aliquando sua in cathedra successorem. Obiit anno 1690 aet. suae 62.

P. Franciscus Paickart, Austr. Vienn. . . „Vir hic est, cui etiamnum quinquenni puero P. Jellenschiz d. Stephani exedram praedixit.“ Obiit Vienne 25/5. 1752, aet. suae 69.

*) Docimus post Petrum Canisium.

Poslovenjeno:

P. Miroslav Jelenšič, Kranjec, mož obširnih pers in stanovitne čednosti, 11 lét v stolnici sv. Štefana govornik, je bil ob času kuge in obsedanja kakor pridigar tolažnik ljudstva. Enekrati je med samo pridigo topovska krogla udarila v steber, kteremu je prizidana léca, in obtičala je v bližnjem zidu; on pa je to poslušavcem vedil obrniti v znamenje radosti. Precej po svoji smerti v Madridu na Španjskem se je prikazal in s pismom pričal, da je že v nebesa vzet. Petletnemu dečku je napovedoval, da bo on svoj dan naslednik pridigarški na tej leci. Umerl l. 1690, svojih dni v 62. letu.

P. Frančišk Peickart, dunajski Avstrijan... „Ta mož ravno je tisti, kteremu 5letnemu dečku je P. Jelenšič prerokoval, da bo pridigar na leci sv. Štefana. Umerl na Dunaju 25/5. 1752, v 69. l. svoje starosti.

Poštne hranilnice se imajo napraviti pri mnogih poštah, kterih središe bo na Dunaju. Za vložbe se bo dajalo po 3 odstotke. To reč razlaga knjižica: „Ein Vorschlag zur praktischen Einrichtung der Postkassen in Oesterreich“, spisal Camillo Hell 1881: „Wien, II., Miesbachgasse 9. Selbstverlag.“

Pervi pogreb češkega romarja o Ciril Metodovi slovesnosti je bil te dni v Hotčboru, kakor naznanuje „Blahovest“. Umerl je namreč č. g. Jan. Doležal, mnogozaslužen mož, za kar je imel naslov „osobni dekan“. Zbolel je bil že na potu; vendar mu je bilo toliko odleglo, da je opravil romanje in tudi doma še 17. in 18. jul. svojim ovčicam maševal, že 21. pa je dušo Bogu izročil. Naj se ga spominjajo posebno tudi slovenski soromarji in drugi katoličani. „Blahovest“ pristavlja, da ranjki je bil vedno prav goreč delavec v vinogradu Gospodovem, mož molitve, ktera je bila njegovo edino tolažilo v vsih križih. Vselej ga je bilo viditi s posebno pobožnostjo pri duhovnih vajah, in tudi svojim vernikom je oskerbel sv. misijon. R. I. P.

Romanje dobro porabljeno. V Behini na Češkem je letošnjo Porcijunkulo eden bivših romarjev pridigal tole tvarino: „Obiskanje Porcijunkule v Assisu o romanji v Rim.“

V Pragi se je do 100 novincev oglasilo za bogoslovje. (Ker je gotovo, da se jih toliko ne bo moglo sprejeti, naj bi nekteri prišli v naše primorske kraje, v Terst, Poreč itd. „Blahovest“ n. pr. bi prav storil, ako bi to češkim prosivcem svetoval. „Slovan povsod brate ima.“)

V Rimu je najeto frasonsko-liberalno razsajanje postalo popolnoma satansko. Na taboru 7. t. m. so kričali zoper zagotovila, ki jih še ima vstava v prid katoličanstva in papeža, dasiravno le bolj na papirji. Resolucijo, da naj se zagotovila odpravijo, je vlada odvernila, ker je shod razrešila. Obsedeni so nato žugali Vatikan napasti. Pravi pa „Osservatore Romano“, da sočutje zedinja vlado in skrivne družbe; po tem takem je reč do verhunca prikipele in evropske vlade imajo dolžnost poskerbeti za varnost papeža in katoličanov; če ne, se utegne kaka strahota zgoditi, kakoršno bi svet prepozno obžaloval.

Iz Boh. Bistrice. Kaplana in enega zidarja so našli 9. t. m. ob 4 popoldne in so ju v sredo pokopali. Zdravniki so po preiskovanji previdili, da smert je bila pri gosp. Jeralu nagla, kar v trenutku. Bog mu daj večni mir.

Duhovske spremembe.

V Poreško-Poljski škofiji: Č. g. Juri Tomažič, župnik pri sv. Martinu v Vetvi, se podá v pokoj. — Č. g. Dominik Pindulič, novomašnik, gre za koop. k sv. Vincenciju. — Č. g. Mih. Ciceran je imenovan župnik v Pomeru. — Konzistorijalna svetovavca sta postala preč. gg.: Al. Midelin, častni kan., prošt itd. v Rubinu in Jan. Vesnaver, častni kan. itd. v Montani. — Častna konzist. svetovavca pa preč. gg.: Fr. D'Elia in Ant. Vlašič. — Č. g. Janez Rožič, koop. pri sv. Vinc., je postal župnik pri sv. Janezu v Sterni. — Umerl je č. o. Štefan a V. cetia, vikar v samostanu sv. Frančiška v Rubinu. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Po č. g. župniku Antonu Potočniku 5 gl. — Č. g. Jernej Jarc 2 gl. — Neimenovan gospod 1 gl.

Za pogorelce v Knežaku: Pn. gosp. sem. vodja in kan. dr. A. Čebašek 10 gl.

Za pogorelce v Žirovski fari: Pn. gosp. sem. vodja dr. A. Čebašek 6 gl.

Za pogorelce v Cerkljah: Pn. gosp. sem. vodja in kan. dr. A. Čebašek 6 gl. — Kat. Humar 2 gl.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Gosp. Tom. Pirnat 8 gl. — Iz hvaležnosti za doseženo drugo jabelko sv. Miklavža 3 gl. s priporočilom v molitev še za tretje.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Nekdo iz Vipavske Kriške fare 10 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Planine pri Rakeku 26 gl. — Po č. g. župniku Fr. Karunu 14 gld. 25 sld. — Neimenovana 40 sld. — Po č. g. župniku J. Dolencu 1 gold. 20 sld. — Neimenovana 80 sld. — Gnja. M. Bosizio 1 gl. — Neimenovana 12 sld. — Gnja. Marija Elsner 1 gl. — Gnja. Terezina Elsner 1 gl. — J. Kokalj 40 sld. — Po č. g. gospeh Uršulinaricah 13 gl. 72 sld. — Iz Černuč zopet 3 gld. 12 sld. — Iz Šenčurja pri Šmariji po preč. g. dekanu A. Drobniču 21 gl. — Iz Dobrove pri Ljubljani 31 gl. 26 sld. — Gospa M. Gregelj 1 gold. — Gospa Marija Krišper 1 gld. — Gospa Ana Samassa 1 gld. — Neimenovana 10 sld. — Gnja. Nep. Jeraj 1 gl. — Gospa Polc 1 gl.

Za sv. Očeta: Škofja Loka s č. g. duhovni po č. g. župniku 56 gl. 80 sld. — Fara Javorje pri Poljanah 14 gl. 64 sld. in dva manjši tol. po č. g. župniku. — Neimenovana 50 sld.

Za afrikanski misijon: Po č. g. župniku Fr. Bohincu: L. K., M. M. in P. M. 3 gl. — Nekdo iz Vipavske Kriške fare 10 gl.

Za šole na Jutrovem: Neimen 50 sld.

Za sv. Detinstvo: Nekdo iz Vipavske Kriške fare 10 gl. — Iz št. Ožbalda 1 gold. 50 sld. — Ana Šmid 1 gl. za sv. leto. — Po č. g. Fr. Mekincu 4 gl. — Č. g. Karol Čigon, kaplan v Černičah, 3 gl. — Čveterorazredna šola v Novomestu, proseč v sv. letu za razširjanje Božjega kraljestva, 3 gold. po č. P. Metodiju Poljanšku. — Neimen. 70 sld.

Za naj potrebniši misijone: Neimen. 50 sld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Božid. Kelemina v Š.: Oddali odpravnistvu in upamo, da je vravnano. — G. Kl.: Za pošiljatev iskrena hvala; bode se zredoma nadaljevalo.